

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 28 май 2001 година

за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела

(2001/470/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 61, букви в) и г), членове 66 и 67, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че:

- (1) Съюзът си е поставил за цел да поддържа и развива Съюза като зона на свобода, сигурност и правосъдие, в рамките на която е гарантирано свободното движение на хора.
- (2) Постепенното създаване на такава зона и правилното функциониране на вътрешния пазар е свързано с необходимостта от подобряване, опростяване и ускоряване на ефективното съдебно сътрудничество между държавите-членки по граждански и търговски дела.
- (3) Планът за действие на Съвета и Комисията за най-ефективно изпълнение на разпоредбите на Амстердамския договор относно създаване на зона на свобода, сигурност и правосъдие⁴, приет от Съвета на 3 декември 1998 г. и одобрен от Европейския съвет на 11 и 12 декември 1998 г., отчита, че засилването на съдебното сътрудничество по граждански дела е основополагащ етап в създаването на Европейско съдебно пространство, което ще донесе трайни предимства за всеки гражданин на Европейския съюз.
- (4) Една от мерките, предвидени в параграф 40 от плана за действие, е свързана с проучване на възможностите за разширяване на концепцията за Европейска съдебна мрежа по наказателни дела, с цел включване на гражданските дела в нейния обхват.

¹ ОВ С 29 Е, 30.1.2001 г., стр. 281.

² Становище от 5 април 2001 г. (все още не публикувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 139, 11.5.2001 г., стр. 6.

⁴ ОВ С 19, 23.1.1999 г., стр. 1.

- (5) Заключениета на специалния Европейски съвет, състоял се в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г., препоръчват създаване на лесно достъпна информационна система, поддържана и актуализирана от мрежа от компетентни национални органи.
- (6) С оглед подобряване, опростяване и ускоряване на ефективното съдебно сътрудничество между държавите-членки по граждански дела е необходимо на равнище Общност да се създаде мрежова структура за сътрудничество – Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела.
- (7) Тази материя попада в приложното поле на членове 65 и 66 от Договора и мерките, свързани с нея, следва да се предприемат в съответствие с член 67.
- (8) За да се осигури изпълнението на целите на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, разпоредбите, регламентиращи нейното изграждане следва да бъдат предвидени в задължителен инструмент на общностното право.
- (9) Целите на предложеното сътрудничество, а именно подобряване на ефективното съдебно сътрудничество между държавите-членки и ефективния достъп до правосъдие на лицата, които са страни по трансгранични съдебни спорове, не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите-членки, и поради тази причина, предвид обхвата и ефекта от предвижданото действие, могат да бъдат по-успешно осъществени на равнище Общност, Общността може да предприема мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, установен в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (10) Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, учредена с настоящото решение, има за цел да способства за съдебното сътрудничество между държавите-членки по граждански и търговски дела, както в областите на приложение на действащи актове на общностното право, така и в области, понастоящем неуредени от такива правни актове.
- (11) В някои конкретни области механизми за сътрудничество са вече предвидени от актовете на правото на Общността или на международното право, регламентиращи съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела. Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела няма за цел да замени тези актове и следва да функционира съгласувано с тях. Поради това настоящото решение не засяга актовете на общностното или международното право, регламентиращи съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела.
- (12) Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела следва да бъде създадена на етапи, на основата на най-тясно сътрудничество между Комисията и държавите-членки. Тя трябва да е годна да използва възможностите на модерните комуникационни и информационни технологии.

- (13) За да изпълни целите си, Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела трябва да бъде подпомагана от звена за контакт, определени от държавите-членки, и да се осигури пълноценното участие на националните органи, снабдени с нарочни правомощия да осъществяват съдебно сътрудничество по граждански и търговски дела. От ключово значение за функционирането на мрежата е поддържането на контакти и провеждането на редовни срещи между тези органи.
- (14) Изключително важно е усилията за създаване на зона на свобода, сигурност и правосъдие да донесат трайни предимства за лицата, които са страни по трансгранични съдебни спорове. Не по-малко важно е Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела да подобри достъпа до правосъдие. За тази цел, като използва информацията, предоставена и актуализирана от звената за контакт, мрежата трябва постепенно да изгради достъпна за обществеността и специалистите информационна система.
- (15) Настоящото решение не е пречка за предоставяне и на обществеността на непредвидена в него информация, в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела. В този смисъл изброяването в дял III не трябва да се смята за изчерпателно.
- (16) Обработката на информация и данни следва да се извършва в съответствие с Директива 95/46/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и на свободното движение на такива данни⁵ и Директива 97/66/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 15 декември 1997 г. относно обработването на лични данни и защитата на личността и личния живот в телекомуникационния сектор⁶.
- (17) За да се гарантира, че Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела е ефективен инструмент, прилага най-добрата практика в съдебното сътрудничество и вътрешното си функциониране и отговаря на обществените очаквания, трябва да се вземат мерки за извършване на периодични оценки и изготвяне на предложения за внасяне на необходимите промени.
- (18) Обединеното кралство и Ирландия, в съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност, са заявили желанието си да вземат участие в приемането и прилагането на настоящото решение.
- (19) Дания, в съответствие с член 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност, не участва в приемането на настоящото решение и, следователно, то не е обвързващо нито приложимо спрямо тази държава,

⁵ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁶ ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 1.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ДЯЛ I

ПРИНЦИПИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СЪДЕБНА МРЕЖА ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Член 1

Създаване

1. По силата на настоящото решение, между държавите-членки се създава Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела, наричана по-долу “мрежата”.
2. По смисъла на настоящото решение изразът “държави-членки” означава държавите-членки, с изключение на Дания.

Член 2

Състав

1. Мрежата се състои от:
 - а) звена за контакт, определени от държавите-членки в съответствие с параграф 2;
 - б) централни звена и централни органи, предвидени в правни актове на Общността, актове на международното право, по които държавите-членки са страни или разпоредби на вътрешното право на държавите-членки в областта на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела;
 - в) магистратите за връзка, към които се прилага Съвместно действие 96/277/ПВР от 22 април 1996 г. относно рамка за обмен на магистрати за връзка, за подобряване на съдебното сътрудничество между държавите-членки на Европейския съюз, доколкото те разполагат с правомощия по отношение на сътрудничеството по граждански и търговски дела;
 - г) всеки друг компетентен съдебен или административен орган с правомощия в областта на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, чието участие в мрежата съответната държава-членка смята за полезно.
2. Всяка държава-членка определя звено за контакт. Всяка държава-членка може обаче да определи ограничен брой други звена за контакт, ако намери за необходимо, на основание съществуването на отделни правни системи, вътрешното разпределение на подсъдността, задачите, които ще бъдат възложени на звената за контакт или с цел да установи преки връзки между съдебни органи, които

разглеждат често трансгранични съдебни спорове, с дейностите на звената за контакт.

Държавите-членки, които са определили повече от едно звено за контакт, установяват подходящи механизми за координиране на дейността на тези звена.

3. Държавите-членки посочват органите по букви б) и в) от параграф 1.
4. Държавите-членки определят органите по буква г) от параграф 1.
5. Държавите-членки съобщават на Комисията, в съответствие с член 20, наименованията и пълните адреси на органите по параграф 1, като посочват:
 - а) комуникационните средства, поставени на тяхно разположение;
 - б) езиковите умения на персонала им; и
 - в) когато е необходимо, техните специални функции в мрежата;

Член 3

Задачи и дейности на мрежата

1. Мрежата изпълнява следните задачи:
 - а) подпомагане на съдебното сътрудничество между държавите-членки по граждански и търговски дела, включително разработване, постепенно изграждане и актуализиране на информационна система за участниците в мрежата;
 - б) разработване, постепенно изграждане и актуализиране на информационна система, достъпна за обществеността;
2. Без да се засягат други актове на общностното или международното право, които регламентират съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, мрежата развива дейностите си, по-специално за следните цели:
 - а) безпрепятствено функциониране на процедурите с трансграничен ефект и подпомагане изпълнението на молби за съдебно сътрудничество между държавите-членки, в частност в случаите, които не са уредени от актове на общностното или международното право;
 - б) ефективно и целесъобразно прилагане на актовете на общностното право или конвенциите, сключени между две или повече държави-членки;
 - в) изграждане и поддържане в полза на обществеността на информационна система, посветена на съдебното сътрудничество по граждански и търговски

дела в Европейския съюз, приложимите актове на общностното и международното право и вътрешното право на държавите-членки, с акцент върху достъпа до правосъдие;

Член 4

Начин на функциониране на мрежата

Мрежата изпълнява поставените пред нея задачи, по-специално по следните начини:

1. като подпомага необходимите контакти между органите на държавите-членки, посочени в член 2, параграф 1 с оглед изпълнение на задачите, посочени в член 3;
2. като организира редовни срещи на звената за контакт и участниците в мрежата в съответствие с правилата, предвидени в дял II;
3. като събира и актуализира информацията относно съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела и правните системи на държавите-членки, предвидена в дял III, в съответствие с правилата, предвидени в този дял;

Член 5

Звена за контакт

1. Звената за контакт са поставени на разположение на органите, посочени в член 2, параграф 1, букви б) до г) с оглед изпълнение на задачите, посочени в член 3.

Звената за контакт са поставени също така на разположение на местните съдебни власти в съответните държави-членки за същите цели, в съответствие с правилата, приети от всяка държава-членка.

2. По-специално, звената за контакт:
 - а) предоставят на останалите звена за контакт органите по член 2, параграф 1, букви б) до г) и местните съдебни власти в съответните държави-членки информацията, необходима за осигуряване на ефективно съдебно сътрудничество между държавите-членки в съответствие с член 3, за да ги подпомогнат в изготвянето на годни за изпълнение молби за съдебно сътрудничество и в установяването на най-подходящите преки контакти;
 - б) търсят решения на проблеми, възникнали по повод молби за съдебно сътрудничество, без да се засяга изпълнението на параграф 4 от този член и член 6;

- в) подпомагат координацията на дейностите по обработване на молбите за съдебно сътрудничество в съответните държави-членки, и по-специално в случаите, когато няколко молби, изпратени от една държава-членка следва да бъдат изпълнени в друга държава-членка;
- г) сътрудничат в организацията на, и участват в срещите, предвидени в член 9;
- д) участват в изготвянето и актуализирането на информацията по дял III, и по-специално в изграждането на информационната система за обществеността в съответствие с правилата, предвидени в този дял.

3. Ако звено за контакт получи молба за предоставяне на информация от друг участник в мрежата, която не може да удовлетвори, то следва да препрати молбата до компетентното звено за контакт или участник в мрежата. Звеното за контакт остава на разположение за оказване на необходимата помощ за последващи контакти.

4. В области, в които определянето на органи, осъществяващи съдебното сътрудничество, е вече уредено от актове на общностното или международното право, регламентиращи съдебното сътрудничество, звената за контакт адресират молбите до тези органи.

Член 6

Компетентни органи по смисъла на актовете на общностното или международното право, които имат отношение до съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела

1. Участието в мрежата на компетентни органи, които са предвидени в актове на общностното или международното право, които имат отношение към съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, се осъществява без да се накърняват правомощията, предоставени на тези органи от правния акт, който урежда тяхната дейност.

Контактите с мрежата не засягат редовните или извънредни контакти, които се осъществяват между тези органи.

2. Във всяка държава-членка органите, които са предвидени в актове на общностното или международното право, отнасящи се до съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела и звената за контакт в рамките на мрежата осъществяват редовен обмен на възгледи и контакти, с оглед максимално широко разпространяване на техния практически опит.

3. Звената за контакт, включени в мрежата, са на разположение на органите, предвидени в актове на общностното или международното право, отнасящи се до съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, и им оказват всякакво съдействие.

Член 7

Езикови умения в звената за контакт

За да се улесни практическото функциониране на мрежата, всяка държава-членка взема мерки, звената за контакт да разполагат с достатъчни познания по официален език на Европейската общност, различен от езика на тази държава, с оглед необходимостта да осъществяват контакти със звена за контакти в други държави-членки.

Държавите-членки подпомагат и насърчават специализираното чуждоезиково обучение за персонала на звената за контакт и подпомагат обмена на персонал между звената за контакт в държавите-членки.

Член 8

Комуникационни средства

Звената за контакт използват най-подходящото технологично оборудване, за да могат да реагират максимално ефективно и своевременно на отправените към тях молби.

ДЯЛ II

СРЕЩИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В МРЕЖАТА

Член 9

Срещи на звената за контакт

1. Звената за контакт, които участват в мрежата, се срещат най-малко веднъж на всеки шест месеца, в съответствие с член 12.
2. Всяка държава-членка се представлява на тези срещи от едно или повече звена за контакт, които могат да се придружават от други участници в мрежата, но броят на представителите на всяка държава-членка не може да превишава четири.
3. Първата среща на звената за контакт трябва да се проведе не по-късно от 1 март 2003 г., като тази разпоредба не е пречка за провеждане на подготвителни срещи преди тази дата.

Член 10

Предназначение на редовните срещи на звената за контакт

1. Предназначението на редовните срещи на звената за контакт е:
 - а) да дадат възможност на звената за контакт да се опознаят взаимно и да обменят опит, в частност относно функционирането на мрежата;
 - б) да предоставят платформа за обсъждане на практически и правни проблеми, с които държавите-членки са се сблъскали при осъществяване на съдебното сътрудничество, по-специално във връзка с прилагането на мерките, приети от Общността;
 - в) да се формулира най-добрата практика в съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела и да се осигури разпространението на съответната информация в мрежата;
 - г) да се осъществява обмен на данни и гледища, в частност по отношение на структурата, организацията и съдържанието и достъпа до наличната информация, предмет на уреждане в дял III;
 - д) да се изработят указания за постепенно изготвяне и разпространение на брошурите с практическа информация, предвидени в член 15, в частност с оглед на материята, която трябва да бъде обхваната и формата на тези информационни документи;
 - е) да се идентифицират конкретни инициативи, освен споменатите в дял III, които преследват сходни цели.
2. Държавите-членки организират осъществяването на обмен на опит относно функционирането на специалните механизми за сътрудничество, предвидени в актове на общностното и международното право, в рамките на срещите между звената за контакт.

Член 11

Срещи на участниците в мрежата

1. Провеждат се срещи, открити за всички участници в мрежата, които им дават възможност да се опознаят взаимно и да обменят опит, и предоставят платформа за дискусии върху възникналите проблеми от практическо и правно естество и за решаване на конкретни въпроси.

Могат да се провеждат и срещи по конкретни поводи.

2. Срещите се свикват, при необходимост, в съответствие с член 12.
3. Комисията, в тясно сътрудничество с Председателството на Съвета и държавите-членки, определя максималния брой участници във всяка среща.

Член 12

Организация и провеждане на срещите на участниците в мрежата

1. Комисията, в тясно сътрудничество с председателството на Съвета и с държавите-членки, свиква срещите, предвидени в членове 9 и 11. Комисията председателства тези срещи и осигурява административното им обслужване.
2. Преди всяка среща Комисията изготвя проект за дневен ред при съгласуване със Съвета и консултиране с държавите-членки чрез съответните звена за контакт.
3. Приетият дневен ред се съобщава на звената за контакт преди провеждането на срещата. Звената могат да изискват внасяне на промени или нови точки в дневния ред.
4. След всяка среща Комисията изготвя протокол, който предоставя на звената за контакт.
5. Срещите на звената за контакт и участниците в мрежата могат да се провеждат във всяка държава-членка.

ДЯЛ III

ИНФОРМАЦИЯ, ДОСТЪПНА ЗА УЧАСТНИЦИТЕ В МРЕЖАТА И ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Член 13

Информация, разпространявана в мрежата

1. Информацията, разпространявана в мрежата, включва:
 - а) информацията, посочена в член 2, параграф 5;
 - б) всякаква друга информация, която звената за контакт намират полезна за правилното функциониране на мрежата;
2. За целите на параграф 1, Комисията постепенно изгражда електронна система за обмен на информация с повишено ниво на сигурност и ограничен достъп, като се консултира със звената за контакт.

Член 14

Информационна система за обществеността

1. В съответствие с член 17 и 18 се изгражда постепенно Интернет базирана информационна система, която включва Интернет страницата на мрежата.
2. Информационната система се състои от следните елементи:
 - а) актове на правото на Общността, действащи или в процес на подготовка, които са свързани със съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела;
 - б) национални мерки за прилагане в отделните държави-членки на действащите правни актове, посочени в буква а);
 - в) действащи актове на международното право, свързани със съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, по които държавите-членки са страни, и декларации и резерви, направени по такива актове;
 - г) елементи от съдебната практика на Общността, свързани със съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела;
 - д) информационните брошури, предвидени в член 15.
3. За целите на достъпа до информацията, посочена в член 2 букви а) - г), мрежата включва, при необходимост, на своята Интернет страница хипервръзки до други страници, на които е публикувана съответната информация.
4. Официалната страница на мрежата също така улеснява достъпа до сходни инициативи за обществена информация, посветени на теми, свързани с предмета на дейност на мрежата, както и до Интернет страници, съдържащи информация за правните системи на държавите-членки.

Член 15

Информационни брошури

1. Информационните брошури са посветени приоритетно на въпроси, свързани с достъпа до правосъдие в държавите-членки и включват информация относно процедурите за завеждане на дела пред съдилищата и за получаване на правна помощ, без да се пренебрегват други инициативи на Общността, на които мрежата отделя дължимото внимание.
2. Информационните брошури са кратки и с практична насоченост. Те се съставят на достъпен език и съдържат практическа информация, предназначена за

обществеността. Те се изготвят постепенно и обхващат задължително следните теми:

- а) принципи на правната и съдебната система в държавите-членки;
 - б) процедури за завеждане на дела пред съдилищата, поставяйки акцент върху исковете на малка стойност, и последващи съдебни процедури, включително възможности и процедури за обжалване;
 - в) условия и процедури за получаване на правна помощ, включително информация за целите и задачите на неправителствените организации, които развиват дейност в тази област, като се отчитат постигнатите резултати в рамките на програмата Диалог с гражданите;
 - г) национални разпоредби, регламентиращи връчването на документи;
 - д) правила и процедури за принудително изпълнение на съдебни решения, постановени в други държави-членки;
 - е) възможности и процедури за получаване на временни средства за съдебна защита, с акцент върху насочването на принудително изпълнение върху имуществото на длъжника;
 - ж) алтернативни възможности за уреждане на спорове, с информация за националните центрове за информация и консултации към мрежата на Общността за извънсъдебно уреждане на потребителски спорове;
 - з) организация и функциониране на юридическите професии.
4. В съдържанието на информационните брошури се включват, при необходимост, елементи от съдебната практика на държавите-членки.
5. Информационните брошури може да съдържат по-подробна информация, предназначена за специалисти.

Член 16

Актуализиране на информацията

Цялата информация, разпространявана в рамките на мрежата и сред обществеността в съответствие с член 13 до 15, се актуализира редовно.

Член 17

Функция на Комисията в обществената информационна система

Комисията:

1. осъществява управлението на информационната система за обществеността;
2. изгражда, консултирайки се със звената за контакт, официална Интернет страница на мрежата, която се помещава на Интернет страницата на Комисията;
3. предоставя информация по конкретни аспекти на материалното и процесуалното право на Общността, вкл. съдебната практика на Общността, в съответствие с член 14;
4.
 - а) взема мерки информационните брошури да се съставят в съгласуван формат и да съдържат цялата необходима, според мнението на участниците в мрежата, информация;
 - б) организира впоследствие превода на брошурите на другите официални езици на институциите на Общността и ги публикува на официалната Интернет страница на мрежата.

Член 18

Функция на звената за контакт в обществената информационна система

Звената за контакт правят необходимото:

1. информацията, необходима за изграждане и функциониране на информационната система, да бъде предоставена на Комисията;
2. да е точна информацията, която е включена в системата;
3. Комисията да бъде нотифицирана своевременно за всяка актуализация в момента, в който тя стане необходима;
4. информационните брошури в съответните държави-членки да бъдат постепенно изготвени в съответствие с правилата, посочени в член 10, параграф 1, буква е);
5. за организиране в съответните държави-членки на възможно най-широкото разпространение на информационните брошури, поместени на официалната Интернет страница на мрежата.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 19

Контрол

1. Не по-късно от 1 декември 2005 г. и през периоди, не по-малки от пет години след тази дата, Комисията внася в Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящото решение, съставен въз основа на информация, предоставена от звената за контакт. Докладът се придружава, при необходимост, от предложения за изменения.

2. В доклада се разглеждат, между другото, въпросите за евентуално въвеждане на пряк достъп на гражданите в звената за контакт, участващи в мрежата, достъп до, и включване на юридическите професии в развиваните от нея дейности, и сътрудничество с мрежата на Общността за извънсъдебно уреждане на потребителски спорове. Следва да се разгледат и отношенията между звената за контакт, участващи в мрежата и компетентните органи, създадени по силата на действащи правни актове на общностното и международното право, свързани със съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела.

Член 20

Изграждане на основните части на мрежата

1. Не по-късно от 1 юни 2002 г. държавите-членки съобщават на Комисията информацията по член 2, параграф 5.

Член 21

Дата на прилагане

Настоящото решение се прилага от 1 декември 2002 г., с изключение на членове 2 и 20, които се прилагат от датата на съобщаване на решението на държавите-членки, към които е адресирано.

Адресати на настоящото решение са държавите-членки, в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на 28 май 2001 година.

За Съвета:

Председател

B.BODSTRÖM